

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MARKLOWICE ZA ROK 2019.**

Marklowice kwiecień 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.
2. Podstawa prawna.
3. Ilości i możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.
6. Liczba mieszkańców.
7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.
8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.
9. Podsumowanie i wnioski.

1. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna.

Podstawę prawną do sporządzenia niniejszej analizy stanowi Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.). W art. 9tb ww. ustawy określony został wymagany zakres takiej analizy.

Biorąc pod uwagę zmiany w terminach sprawozdań sporządzanych przez podmioty odbierające odpady komunalne wynikające z ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (D. U. z 2020 r., poz. 150), w wyniku których gmina nie dysponuje danymi o odpadach odebranych i zagospodarowanych pochodzących z nieruchomości niezamieszkałych, w niniejszej analizie uwzględniono jedynie odpady pochodzące z nieruchomości zamieszkałych.

3. Ilości i możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Na podstawie obowiązującego w Polsce prawa podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazywać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne do instalacji komunalnej zapewniającej przetwarzanie. Wytwórca odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, jest obowiązany przekazywać te odpady do instalacji komunalnej zapewniającej składowanie. Na terenie gminy Marklowice nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych ze względu na brak odpowiedniej instalacji komunalnej. Zgodnie z założeniami WPGO gmina Marklowice należy do Regionu III, w którym ze względu na brak instalacji termicznego przekształcania odpadów podstawową metodą zagospodarowania odpadów jest ich mechaniczno-biologiczne przetwarzanie.

W roku 2019 na terenie Gminy Marklowice zebrano łącznie 518,04 Mg odpadów komunalnych w postaci zmieszanej z nieruchomości zamieszkałych. Odpady w całości zostały poddane przetworzeniu w procesach odzysku R12 w instalacji komunalnej, znajdującej się w Regionie III.

tab. 1. Informacja o masie odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 oraz sposobie ich zagospodarowania.

Instalacja do której zostały przekazane odpady	Masa przekazanych odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
Cofinko Poland Sp. z o.o., Instalacja MBP, ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój	518,04	R12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11.

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 zebrane w sposób selektywny z nieruchomości zamieszkałych w ilości 262,617 Mg oraz przekazane przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych do pszok w ilości 103,62 Mg zostały w całości zagospodarowane w instalacji regionalnej Best-eko Sp. z o.o., ul. Rycerska 101, 44-251 Rybnik, w procesie R3 – recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania).

Pozostałe odpady zaliczane do odpadów ulegających biodegradacji o kodzie 15 01 01 – opakowania z papieru i tektury zebrane w sposób selektywny z nieruchomości w ilości 50,71 Mg zostały zagospodarowane w procesie R12.

Żadne odpady ulegające biodegradacji nie zostały przekazane do składowania na składowisku odpadów.

tab. 2. Informacja o masie odebranych z nieruchomości odpadów biodegradowalnych oraz sposobie ich zagospodarowania.

Instalacja do której zostały przekazane odpady	Kod i nazwa odpadu	Masa przekazanych odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
PST Transgór S.A., Stacja segregacji odpadów, ul. Norwida 34a, 44-268 Jastrzębie Zdrój	15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	50,71	R12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11.
Best-eko Sp. z o.o., Oczyszczalnia ścieków „Boguszowice” ul. Rycerska 101, 44-251 Rybnik	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	262,617	R3 Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)

tab. 3. Informacja o masie przekazanych do pszok odpadów biodegradowalnych oraz sposobie ich zagospodarowania.

Instalacja do której zostały przekazane odpady	Kod i nazwa odpadu	Masa przekazanych odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
Best-eko Sp. z o.o., Oczyszczalnia ścieków „Boguszowice” ul. Rycerska 101, 44-251 Rybnik	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	103,62	R3

W 2019 r. w wyniku przetwarzania i sortowania zmieszanych odpadów komunalnych powstało 254,108 Mg odpadów o kodzie 19 12 12, które zostały przekazane do składowania na składowiska

odpadów komunalnych w Jastrzębiu Zdroju.

Znajdujące się w Regionie III województwa śląskiego instalacje (w tym zastępcze) zabezpieczają odbiór i przetworzenie wszystkich zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania powstających na terenie Gminy Marklowice.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Potrzeby inwestycyjne w gminie związane są przede wszystkim z rozbudową Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

tab. 4. Koszty poniesione w 2019 r. na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami w gminie

Odbieranie i zagospodarowanie odpadów pochodzących z nieruchomości zamieszkałych	812.350,61
Obsługa PSZOK	23.151,10
Obsługa systemu i koszty operacyjne	53.884,39
RAZEM KOSZTY	889.386,10

Zadłużenie z tytułu nieuiszczonych opłat przez właścicieli nieruchomości (wg stanu na 31 grudnia 2019 r.) za lata 2013-2018 wynosi: 11.904,49 zł, za rok 2019: 57.671,67 zł, razem – **69.576,16 zł**.

Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2019 r. wyniosły (stan na 31 grudnia 2019 r.) – **892.741,71 zł**. W tym wpłaty zaległe za lata przed 2019 rokiem: 39.797,23 zł.

Z powyższych danych wynika, że w 2019 roku powstała niewielka nadwyżka finansowa (3.355,61) z tytułu ponoszonych opłat w stosunku do poniesionych kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami.

30 grudnia 2019 r. gmina podpisała umowę z przedsiębiorcą wybranym w drodze przetargu na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w 2020 roku zgodnie z którą wynagrodzenie za usługę będzie rozliczane wagowo a nie jak w poprzednich latach ryczałtowo. Na podstawie określonej szacunkowo ilości odpadów wytworzonych w gminie w 2020 r. i ceny za odebranie i zagospodarowanie tony odpadów oraz po uwzględnieniu kosztów obsługi systemu od stycznia 2020 r. zwiększono stawkę opłaty ponoszoną przez właścicieli nieruchomości w zamian za odbieranie i gospodarowanie odpadami z 15,50 zł na 21,00 zł. przy selektywnej zbiórce odpadów. W przypadku gdy odpady nie są zbierane selektywnie podwyższona stawka opłaty nie uległa zmianie i wynosi 42,00 zł .

Na podstawie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 kwietnia wprowadzono zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady

stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Zwolnienie przysługuje w wysokości 2,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

6. Liczba mieszkańców.

Gmina Marklowice liczy 5435 mieszkańców (stan na 31.12.2019 r. wg danych Pionu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy Marklowice). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych przez właścicieli nieruchomości, ujętych zostało 4962 osoby (stan na 31.12.2019 r.). Różnica w podanych liczbach wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, które ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy. Na bieżąco prowadzone są czynności mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Na terenie gminy Marklowice w 2019 r. nie stwierdzono przypadków, w których właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy nie posiadaliby umowy korzystania z usług wykonywanych przez: gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

W związku z powyższym w 2019 r. nie było prowadzone żadne postępowanie zmierzające do ustalenia obowiązku uiszczenia opłat za odbieranie odpadów komunalnych.

8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy (nieruchomości zamieszkałe).

Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i zebranych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2019 r. z podziałem na kody odpadów.

Odpady odebrane z nieruchomości zamieszkałych				
Kod i nazwa odpadu	2018 r [Mg]	2019 r [Mg]	Zmiana ilości [Mg]	Procentowa zmiana ilości
15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	57,480	50,710	- 6,770	- 11,8 %
15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych	133,840	187,520	+ 53,680	+ 40,1 %
15 01 07 - Opakowania ze szkła	126,610	154,080	+ 27,470	+ 21,7 %
20 01 99 - Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	334,230	403,990	+ 69,760	+ 20,9 %
20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	125,319	262,617	+ 137,298	+ 109,6 %
20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	461,140	518,040	+ 56,900	+ 12,3 %
20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	49,530	67,070	+ 17,540	+ 35,4 %
Razem odpady komunalne odebrane z nieruchomości	1288,149	1644,027	+ 355,878	+ 27,6 %

Odpady zebrane w pszok				
Kod i nazwa odpadu	2018 r [Mg]	2019 r [Mg]	Zmiana ilości [Mg]	Procentowa zmiana ilości
16 01 03 – Zużyte opony	1,660	12,000	+ 10,340	+ 723,0 %
20 01 25 – Oleje i tłuszcze jadalne	0,000	0,390	+ 0,39	-
20 01 28 – Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,530	0,809	+ 0,279	+ 52,6 %
20 01 32 – Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,000	0,014	+ 0,014	-
20 01 34 – Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,000	0,120	+ 0,120	-
20 01 35* - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,790	3,632	+ 2,842	458,0 %
20 01 36 - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23	0,000	1,800	+ 1,800	-
20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji	56,210	103,620	+ 47,410	+84,3 %
20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	51,070	51,350	+ 0,280	+ 0,5 %
Razem odpady komunalne odebrane w pszok	110,260	173,735	+ 63,475	+ 57,6 %

Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych oraz zebranych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2019 r. wynosi **1817,762 Mg**

Ilość odpadów budowlanych i rozbiórkowych zebranych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2019 r. z podziałem na kody odpadów.

Kod i nazwa odpadu	Ilość [Mg]
Odpady zebrane w pszok	
17 01 01 – Odpady betonu	33,380
17 01 07 – Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	10,000
17 06 04 – Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	1,140
17 09 04 – Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	247,820
Razem :	292,340

W pszok zebrano łącznie 292,34 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych, czyli o 137,65 Mg odpadów więcej niż w 2018 r.

9. Podsumowanie i wnioski.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice za rok 2019 została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na podstawie zebranych danych można jednoznacznie stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice oparty o akty normatywne różnego szczebla funkcjonuje prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ilość wytworzonych odpadów komunalnych (bez odpadów budowlanych) na nieruchomościach zamieszkałych w 2019 roku (1817,762 Mg) w stosunku do roku 2018 (1398,409 Mg) wskazuje na wzrost do roku poprzedniego o 419,353 Mg - czyli o około 30 %. Największy wzrost stanowią odpady ulegające biodegradacji (w tym odpady zielone), których w 2019 r. odebrano z nieruchomości i zebrano w pszok o 184,708 Mg więcej niż w roku poprzednim (ponad dwukrotnie więcej) a także opony (siedmiokrotny wzrost). Ponadto większa ilość wytworzonych prawie wszystkich frakcji odpadów (oprócz opakowań z papieru i tektury) pokrywa się ze wzrostem konsumpcji w 2019 r. Biorąc pod uwagę dane z raportów miesięcznych za pierwszy kwartał 2020 r. złożonych przez podmiot odbierający odpady z nieruchomości zamieszkałych można się spodziewać, że ilości odpadów w 2020 r. będzie nadal znacząco rosła.

Wzrost kosztów odbierania i zagospodarowania odpadów wymusił podwyższenie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami. Ustalona w IV kwartale 2019 r. stawka opłaty brała pod uwagę wzrost ilości odpadów ale nie tak znaczny jak wynika ze składanych przez podmiot raportów miesięcznych. W związku z powyższym obowiązujące od stycznia 2020 r. stawki opłaty mogą być niewystarczające aby umożliwić regulowanie opłat związanych z funkcjonowaniem systemu do końca 2020 r., Ze względu na zmianę sposobu rozliczenia z podmiotem odbierającym odpady, w którym koszty uzależnione są od ilości powstających odpadów, oraz niemożliwą do ustalenia ilość właścicieli kompostujących bioodpady i korzystających ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kolejną analizę finansową w celu weryfikacji przyjętych stawek opłat w wysokości 21,0 zł i 42,00 zł proponuje się wykonać pod koniec III kwartału 2020 r.

Wójt Gminy Marklowice
mgr inż. Tadeusz Chrószcz